

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/59/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221201846
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8221201846.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobcu: S. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, XXX XX X., právne zastúpený JUDr. Jánom Garajom, MBA, advokátom, so sídlom Hviezdoslavova 2, 058 01 Poprad proti žalovanej: P. O. A., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, XXX XX X., právne zastúpená JUDr. Michaelou Mihalcovou, advokátkou, so sídlom Fatranská 2/E, 040 01 Košice, o vrátenie daru a určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5C 37/2021-108 zo dňa 07.06.2022 takto

rozhodol:

- Zamieta návrh na pripustenie Q. O. a P. A. do konania.
- Potvrďuje rozsudok.
- Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

- Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal vrátenia daru a určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva.
- Žalobca odôvodnil podanie žaloby, ktorou sa domáhal vrátenia daru skutočnosťou, že obdarovaná sa neprístojne správa voči nemu, že ho ignoruje tak ako aj jeho už nebohú manželku a prejavuje hrubý nezáujem o ich zdravotný stav, o ich prípadne potreby s tým, že z jeho strany ako aj zo strany jeho nebohej manželky nedošlo k žiadnemu správaniu, ktoré by odôvodňovalo takýto postoj žalovanej.
- Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že žalobca spolu so svojou toho času už nebohú manželkou darovali žalovanej nehnuteľnosti, ktoré sú špecifikované v žalobe, pričom k uzavretiu darovacej zmluvy došlo aj v prospech jej vtedajšieho manžela, ktorý je ich vnukom. Následne došlo k rozvodu manželstva žalovanej a vnuka žalobcu po čom rodinné vzťahy ochladli. Žalovaná ďalej nepokračovala v rekonštrukcii rodinného domu, ktorý bol predmetom darovania a ani v tomto nebýva.
- Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ustanovení § 628 ods. 1, 2, § 630 Občianskeho zákonníka, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku ako aj § 460 a § 460 OZ.
- Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že pri vrátení daru je nutné, aby došlo k hrubému porušovaniu dobrých mravov správaním sa obdarovaného voči darcovi alebo členom jeho rodiny a aby tu bol jednostranný právny úkon adresovaný obdarovanému, ktorým darca uplatnil toto svoje právo na vrátenie daru. Súd prvej inštancie v konkrétnom prípade po zhodnotení zásady dobrých mravov mal za preukázané, že správanie sa obdarovanej nemožno považovať za

hrubé porušovanie dobrých mravov, a to ani vo vzťahu k žalobcovi ani vo vzťahu k jeho nebohej manželke respektíve členom jeho rodiny. Samotné skutočnosti, na ktoré poukazoval žalobca teda, že sa mala žalovaná po uzavretí darovacej zmluvy voči nemu správať nevhodne, nepriateľsky, povýšenecky a o darcov sa prestala zaujímať v súvislosti s potrebnou pomocou či zdravotnými problémami, tieto skutočnosti neboli dôvodom pre vyhovieť žaloby.

6. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že po uzavretí darovacej zmluvy došlo k jej opusteniu spoločnej domácnosti, ktorú tvorila s vnukom žalobcu a v zásade došlo v tom čase aj k ukončeniu vzájomných kontaktov so žalobcom a jeho nebohú manželkou. Tento záver však vyplýva z rozvratu v manželstve žalovanej s vnukom žalobcu, pričom ani skutočnosť, že manželstvo žalovanej bolo rozvedené na jej návrh, nemožno hodnotiť ako dôvod pre vrátenie daru, pričom žalovaná po rozvode svojho manželstva neplánovala obnoviť spoločnú domácnosť s vnukom žalobcu. To, že žalovaná nenavštevovala žalobcu respektíve jeho nebohú manželku spolu so svojim synom po rozchode s ich vnukom bolo spôsobené aj skutočnosťou, že žalovaná nemala dobrý vzťah so svojou svokrou, teda dcérou žalobcu, ktorý určitým spôsobom bránil v udržiavaní dobrých vzťahov, ktoré mala žalovaná so žalobcom. Toto konanie však nebolo možné hodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Dôležitú úlohu v tomto zohrala skutočnosť, že žalobca býva spoločne so svokrou žalovanej. Žalobca má zabezpečenú starostlivosť zo strany svojej dcéry a ak ani pravnuk Y. nenavštevuje žalobcu, ani táto skutočnosť nemôže byť relevantnou vo vzťahu k otázke vrátenia daru.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle zásady úspechu.

8. Pri zamietnutí žaloby, ktorou sa domáhal žalobca, že časť daru patrí do dedičstva po nebohej M. O. súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že v danom prípade nemohlo byť žalobe vyhovieť, nakoľko v takomto konaní sú nútenými procesnými spoločníkmi všetci dedičia, ktorí prichádzajú do úvahy. Z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie bola v tejto časti žaloba zamietnutá, nakoľko z dedičského konania po nebohej M. O. bolo zistené, že dedičmi sú manžel a deti, teda žalobca a deti S. O., P. A., Q. O., U. O. a U. O.. Okrem žalobcu sa v konaní nezúčastnili tieto osoby, a preto v tejto časti žalobe nemohlo byť vyhovieť.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo v zákonnej lehote podané odvolanie žalobcom, ktorý odôvodnil jeho podanie v zmysle ustanovení § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, písm. d/, f/, g/, h/ CSP. Poukázal na to, že dôvody pre zamietnutie žaloby spočívajúce v neunesení dôkazného bremena žalobcom ako aj v nedostatku vecnej legitímácie sú nesprávne a takéto rozhodnutie porušuje právo na spravodlivý proces. K otázke nedostatku vecnej legitímácie odvolateľ poukázal na to, že ako on tak aj jeho nebohá manželka plnomocenstvom poverili svojho právneho zástupcu na zastupovanie vo veci, pričom po zaslaní výzvy na vrátenie daru došlo k úmrtiu M. O. pred podaním žaloby. V tom čase nebolo skončené dedičské konanie, preto nebol okruh do úvahy prichádzajúcich dedičov identifikovaný. Z uvedeného dôvodu preto žalobca žiadal, aby súd zabezpečil pripojenie dedičského spisu za účelom procesného postupu pre rozšírenie okruhu legitímovaných strán sporu. Tomuto návrhu však súd prvej inštancie nevyhovel, čo nemôže mať právnu ochranu, nakoľko žalobca v čase podania žaloby nepoznal okruh putatívnych dedičov po svojej manželke. Následne žalobca navrhol súdu pripustenie týchto subjektov do konania, títo však následne v konaní neboli vypočutí.

10. Pokiaľ sa týka neunesenia dôkazného bremena v súvislosti s konaním žalovanej, ktoré bolo v rozpore s dobrými mravmi možno uviesť, že podľa ustálenej judikatúry súdov je takýmto dôvodom aj pravidelné a hrubé vulgárne správanie, ktoré môže obdarovaného negatívne emocionálne poznačiť, respektíve konanie pasívne, kedy sa obdarovaný správa voči darcom tak, že ho ignoruje. Žalobca preukazoval, že dôvod na vrátenie daru je predovšetkým v pasívnom správaní obdarovanej, ktorá sa prestala o neho a jeho manželku zaujímať. V prípade ak je vrátenie daru odôvodnené pasivitou a nezájmom obdarovaného, má žalobca za to, že nemôže preukazovať niečiu pasivitu naopak, dôkazné bremeno prechádza na obdarovaného, ktorý má preukázať svoju aktivitu. Súd napriek výsluchu viacerých svedkov, hoci aj keď skonštatoval pasivitu žalovanej vo vzťahu k darcom, dospel k absurdnému záveru, že táto totálna pasivita nenapĺňala podstatu konania v rozpore s dobrými mravmi. Napriek tomu, že sám uznal, že žalobca a jeho manželka potrebovali starostlivosť a keďže im ju poskytuje ich dcéra, nemá takúto povinnosť žalovaná. Táto sa o rodičov starala len z toho dôvodu, že nemal im kto takúto pomoc poskytnúť, pričom pokiaľ obdarovaná získala dar od osoby staršej ako deväťdesiat rokov a býva v jeho blízkosti, je prirodzené, že táto preukáže aktívny záujem o osobu darcu, pričom žiadne objektívne

prekážky jej v tom nebránili, no sama sa o darcov nezaujímal. Navyiac zakazuje svojmu synovi, aby sa s darcom stýkal. Zároveň súd opomenul brať do úvahy dôležitú skutočnosť, ktorá bola preukázaná výsluchmi, že predmet daru, teda rodinný dom mal mať žalobca aj jeho nebohá manželka k dispozícii vo forme užívania samostatnej izby, kde budú môcť dôstojne dožiť. Toto bolo žalovanej zrejme už pri uzavretí darovacej zmluvy, no napriek tomuto žalovaná nenaplnila túto podmienku úpravy domu, aby v ňom mohli dôstojne darcovia žiť, no zároveň aj im upierala kontakt s pravnikom a nezúčastnila sa ani pohrebu darkyne. Pokiaľ žalovaná nespĺnila túto podmienku opravy rodinného domu tak, aby tam mohli darcovia ďalej žiť, bola splnená podmienka pre vrátenie daru. Úvahy súdu o tom, že žaloba o vrátenie daru je len reakciou na rozvod žalovanej s vnukom žalobcu je absolútne s vecou nesúvisiaca. Od rozvodového konania žalovaná opustila spoločnú domácnosť s ich vnukom a odvtedy prerušila úplne kontakt so svojimi darcami. Rozvodom tohto manželstva nezanikol jej vzťah s darcami, z ktorého je ďalej plynú práva a povinnosti. Súd prvej inštancie teda vyhodnotil skutkový stav v rozpore so zásadou rovnosti, pričom prihliadal len na pozíciu žalovanej a nebral do úvahy situáciu žalobcu. Rovnako tak odvolateľ poprel tvrdenia žalovanej týkajúce sa zákazu jej vstupu do jeho obydľia, nakoľko sa jedná o číry jej výmysel. Žalovaná majetkový prospech nadradila nad potrebu korektného vzťahu s darcami a pri opise skutkového stavu vychádzala zo situácie pred rozvodom manželstva, ktorá však nie je dôvodom pre podanie tejto žaloby. V danom prípade ide o komplikované rodinné väzby, ktoré si vyžadujú značnú dávku vyššieho nadhľadu a psychologického vyhodnocovania. Z týchto dôvodov odvolateľ navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie.

11. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že pokiaľ sa týka odvolacích dôvodov ohľadom vecnej legitímácie v konaní, žalobca mal dostatočný priestor po podaní žaloby, ktorá bola podaná dňa 05.10.2021 do rozhodnutia súdu 07.06.2022, aby reagoval na vzniknutú situáciu. Napriek tejto lehote návrh na pristúpenie ďalších strán sporu do konania bol podaný 23.06.2022, teda až po vyhlásení rozhodnutia súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 07.06.2022.

12. Rovnako tak súd prvej inštancie správne vyhodnotil dôkazy vykonané v konaní, pričom ku konaniu, ktoré namietol žalobca vo vzťahu k žalovanej, že táto sa nezúčastnila pohrebu jeho manželky uviedla, že bolo preukázané, že v tom čase bola covid pozitívna a správne súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca žiada o vrátenie domu z dôvodu, že sa rozviedla s vnukom žalobcu a vedie samostatný život. Táto skutočnosť však nemôže byť dôvodom na vrátenie daru ako to vyhodnotil súd prvej inštancie. Žalovaná sa stotožnila s odôvodnením súdu prvej inštancie vo vzťahu k otázke rekonštrukcie darovanej nehnuteľnosti či starostlivosti o žalobcu. Uviedla, že nebolo preukázané, že by z jej strany došlo k takému správaniu, ktoré by bolo kvalifikované ako hrubé porušenie dobrých mravov a teda dôvod na vrátenie daru. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok potvrdil a priznal trovy odvolacieho konania.

13. Ďalšie vyjadrenia strán sporu v odvolacom konaní predložené neboli napriek výzve súdu prvej inštancie.

14. Žalobca podaním zo dňa 05.09.2022 podal návrh na pripustenie, aby do konania vstúpil ďalší subjekt v zmysle ustanovenia § 79 CSP, a to Q. O., P. A., ktorí udelili súhlas s ich vstupom do konania a žiadali o vypočutie v konaní.

15. Pokiaľ sa týka návrhu žalobcu na pripustenie ďalšieho subjektu do konania v zmysle § 79 CSP, odvolací súd nepripustil vstup do konania Q. O. a P. A. tak ako to žiadali podaniami zo dňa 05.09.2022.

16. V zmysle ustanovenia § 378 ods. 1 CSP sa na konanie na odvolacom súde primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie ak zákon neustanovuje inak. V odseku 2 citovaného paragrafu je uvedené, že na odvolacie konanie sa nepoužije ustanovenie o pristúpení subjektov.

17. Civilný sporový poriadok pre konanie na odvolacom súde aplikuje aj primerané použitie ustanovení o konaní na súde prvej inštancie s výnimkou inštitútov, ktoré zákon výslovne pomenúva. Z dikcie zákona výslovne vyplýva vylúčenie použitia ustanovení o pristúpení subjektov do konania, preto odvolací súd nepripustil vstup vyššie uvedených subjektov do konania. Návrh na ich pripustenie bol podaný na súde prvej inštancie dňa 24.06.2022, pričom súd prvej inštancie vo veci rozhodol dňa 07.06.2022, teda až po rozhodnutí súdu prvej inštancie. V rámci odvolacieho konania takémuto návrhu vyhovieť nemožno s poukazom na citované ustanovenie Civilného sporového poriadku.

18. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

19. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

20. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

21. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

22. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

23. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods.1 písm. b/ CSP) odvolací súd uvádza, že dôvodnosť tejto námietky nebola zo spisu zistená.

24. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňuje realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd uvádza, že v odvolaní nebolo konkrétne uvedené akým konaním súdu malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zo spisu odvolacím súdom nebolo zistené všeobecne namietané konanie súdu porušujúce práva odvolateľa na spravodlivý proces.

25. Rovnako namietaný odvolací dôvod, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods.1 písm. d/ CSP) odvolací súd zo spisu nezistil, pričom odvolateľ na žiadnu konkrétnu vadu ani nepoukazoval. Tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

26. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f/ CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po

právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185- § 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods.1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

27. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

28. Namietaný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g/ týkajúci sa prípustnosti prostriedkov procesného útoku nebol zistený z obsahu spisu. Ako vyplýva z obsahu zápisnice z pojednávania dňa 07.06.2022 žalobca navrhol výsluch vnuka žalobcu H. A., no následne po prednesení predbežného právneho názoru na tomto návrhu netrval. Z uvedeného vyplýva, že na strane odvolateľa nedošlo k situácií, aby súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnuté dôkazy, čo by odôvodňovalo možnosť aplikácie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. X písm. g/ a z jeho strany nedošlo k preukázaniu prípustnosti ďalších prostriedkov procesného útoku, ktoré by neboli uplatnené.

29. Tento výpovedný dôvod sa mohol týkať len odvolacej námietky nedostatku vecnej legitímácie, pre ktorú bola zamietnutá žaloba v časti určenia, že spoluvlastnícke podiely ako sú špecifikované v žalobe patria do dedičstva po nebohej M. O.. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že posúdenie tejto otázky nemá právnu relevanciu pre výsledok konania po tom, čo v konaní neboli preukázané dôvody pre vrátenie daru. V tejto časti žaloby žalobca mohol byť úspešný len za predpokladu, že boli splnené podmienky pre vrátenie daru, no pokiaľ tieto podmienky splnené neboli, nemohla byť úspešná ani žaloba v časti o určenie, že špecifikované nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej M. O.. Žalobca poukazoval na rovnaké sa správanie žalovanej voči nemu ako aj k jeho nebohej manželke, preto záver súdu o tom, či sú splnené podmienky pre vrátenie daru by musel byť rovnaký ako v prípade žalobcu, tak aj v prípade jeho nebohej manželky. Pokiaľ súd vyhodnotil nedôvodnosť žaloby o vrátenie daru, je bez právneho významu sa naďalej venovať otázkam nedostatku vecnej legitímácie vo vzťahu k určeniu, že časti nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej M. O.. Z týchto dôvodov sa odvolací súd nezaoberal týmito odvolacími dôvodmi, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie vo veci irelevantné.

30. K námietke o nesprávnom právnom posúdení § 365 ods.1 písm. h/ CSP odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka nebola naplnená.

31. Pokiaľ sa týka odvolacej námietky neunesenia dôkazného bremena, kedy odvolateľ poukazoval na skutočnosť, že dôvodom na vrátenie daru je pasivita obdarovanej, ktorú však objektívne nemôže preukázať, odvolací súd dospel k záveru, že táto námietka nie je dôvodná.

32. Odvolací súd s poukazom na nález Ústavného súdu z 02.09.2020 uvádza, že niet dôvod odklonu od zásady, podľa ktorej dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu v danej veci a tak ako správne uviedol, kedy je žalobca zaťažovaný bremenom preukázať to, že obdarovaný sa správa tak, že hrubo porušuje dobré mravy ako to vyplýva z dikcie ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu je preukázanie veľkého nevďaku zo strany obdarovaného, ktorý sa prejavuje v jeho správaní kvalifikovanom ako hrubé porušenie dobrých mravov, teda o porušenie značnej intenzity alebo porušenie sústavne tak, aby nadobudlo povahu hrubého porušenia dobrých mravov. Judikatúra uvádza, že takýmto kvalifikovaným porušením dobrých mravov je fyzické násilie, hrubé urážky, neposkytnutie potrebnej pomoci a podobne.

33. Civilné sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou, v súlade s ktorou je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňou nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Z prejednacej zásady potom následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha. Strana domáhajúca sa týchto právnych následkov ponese aj nepriaznivé dôsledky stavu non liquet (neobjasneného určitého skutkového stavu, resp. určitej relevantnej skutočnosti), teda procesných následkov toho, ako keby bolo zistené, že k naplneniu skutkových predpokladov hypotézy právnej normy, ktorej účinkov sa domáhala, nedošlo. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 24/2019 z 9. júna 2020)

34. Aj v zmysle rozhodnutia NSSR sp.zn. 2Cdo 108/2007 z 27.05.2008 vyplýva, že predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu na vrátenie daru nie je akékoľvek nevhodné správanie sa obdarovaného alebo len samotná jeho nevďačnosť, ale také správanie sa, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov.

35. V danom prípade, tak ako správne uviedol súd prvej inštancie, individuálne okolnosti prípadu sú charakterizované tým, že po uzavretí darovacej zmluvy došlo k rozvodu manželstva žalovanej s vnukom žalobcu, čo sa samozrejme prejavilo aj v intenzite vzájomných väzieb medzi stranami sporu. Vzhľadom na túto skutočnosť však vo vzťahu k otázke vrátenia daru nie je možné toto oslabenie intenzity vzťahov kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov, hlavne s poukazom na skutočnosť, že žalobca začal bývať so svokrou žalovanej, pričom medzi nimi ani pred rozvodom jej manželstva neboli vzťahy, ktoré možno charakterizovať ako vzájomné, srdečné a ideálne. Preto s prihliadnutím na túto skutočnosť rovnako ako súd prvej inštancie dospel odvolací súd k záveru, že došlo k hodnoteniu dôkazov zo strany súdu prvej inštancie v súlade s princípmi Civilného sporového poriadku v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP. Rovnaký záver možno prijať aj v súvislosti s hodnotením skutočnosti, že po darovaní nehnuteľností nedošlo k rekonštrukcii predmetnej nehnuteľnosti do tej miery, aby v ňom bolo možné vytvoriť samostatnú bytovú jednotku pre žalobcu. Aj táto skutočnosť musí byť hodnotená v súvislosti s individuálnymi podmienkami prípadu, kedy došlo k rozvodu manželstva žalovanej s vnukom žalobcu. Ani tento záver neodôvodňuje splnenie podmienok pre vrátenie daru s poukazom na hrubé porušenie dobrých mravov.

36. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní plne úspešnej žalovanej bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

37. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).